

Velen geroepen.... weinigen uitverkoren

UIT DE SCHRIFT

„Want velen zijn geroepen, maar weinigen uitverkoren”. Matth. 22:14.

Bovenstaande tekst heeft reeds vele christenen het angstzweet doen uitbreken. En het waren waarlijk niet altijd de slechtste.

Men las en verstond dit vers zóó, dat de roeping eigenlijk van weinig beteekenis was. Die gaat immers uit tot allen, die het Evangelie hooren.

De groote vraag was maar, of men uitverkoren was. En met die vraag tobde men. En men trachtte aan de weet te komen of men uitverkoren was, door zelfonderzoek naar en vaststelling van onfeilbare kenmerken der ware geloovigen.

Maar op deze wijze kwam nooit iemand tot echte rust.

Anderen maakten zich over dezen tekst geen zorgen.

Men wist er eigenlijk geen raad mee. En daarom dacht men er maar niet over na en sprak er niet over. Men las er liefst maar haastig over heen en rangschikte hem onder de vele „moeilijke” teksten, die in den Bijbel staan. Ik denk niet, dat dit woord van den Heere Jezus angst bij ons wil wekken. Ik denk ook niet, dat we zorgeloos er over heen moeten lezen. Maar dat de Heere met dit woord een heilige zorgvuldigheid bij ons wil kweken.

Voor een recht verstaan is noodig dat we letten op het verband.

Deze woorden staan aan het slot van de bekende gelijkenis van het koninklijke bruiloftsmaal. In deze gelijkenis stelt de Heere Jezus vóór de dringende, welgemeende noodiging tot de vreugde van het Koninkrijk der hemelen.

De koning zond z'n dienstknechten uit om de genoodden ter bruiloft te roepen. Als de eerstgenoodden niet willen komen zendt hij andere dienstknechten uit zeggende: Ziet den genoodden: Ziet, ik heb mijn middagmaal bereid; mijn ossen en de gemeste beesten zijn geslacht, en alle dingen zijn gereed; komt tot de bruiloft.

Niemand der genoodden kon zeggen, dat de noodiging niet ernstig gemeend was.

De oorzaak van hun niet-komen lag in hun niet willen.

Ze hadden geen belangstelling voor den bruidegom. Ze lieten eigen zaken voorgaan. Die waren veel belangrijker.

De één ging naar z'n akker, een andere naar z'n koopmanschap.

Anderen grepen des konings dienaren, deden hun smaadheid aan en doodden hen.

Daarmee is geteekend de houding van het Joodsche volk, dat eerst genoodigd werd.

Maar het achtte de noodiging niets waard.

Het doodde de profeten en kruisigde den hoogsten Profet en Leeraar.

Toen heeft God de doodslagers vernield en hun stad in brand gestoken.

Waarmee bedoeld wordt op de verwoesting van Jeruzalem.

Maar de roeping door het Evangelie gaat door.

De koning zegt tot z'n dienstknechten: De bruiloft is wel bereid, doch de genoodden waren het niet waardig. Daarom, gaat op de uitgangen der wegen en zoovelen als gij er zult vinden, roept ze tot de bruiloft.

Nadat het Joodsche volk in groote meerderheid het Evangelie had verworpen, werden de heidenen geroepen. En velen kwamen tot het feest.

Werden getrokken uit de duisternis der zonde en kwamen tot Gods wonderbaar licht. En de bruiloft werd vervuld met aanzittende gasten.

Een ontelbare schare deelde in de vreugde des HEEREN.

Braunschweig, Hannover, Mecklenburg-Schwerin, Nassau, Saksen en Sleeswijk-Holstein; in de drie noorsche (lutherse) rijken is het vrijwel evenzoo als in Duitschland; alleen Zweden heeft bij de wijding der lutherse bisschoppen vastgehouden aan de apostolische successie, met het oog daarop had in 1527 de bisschopswijding plaats door een bisschop, die zelf door den paus was geordend. De anglicaansche kerk in Engeland, ofschoon ze de roomsche priesterwijding als sacrament verwerpt, handhaaft de apostolische successie „uit gehoorzaamheid en eerbied jegens deze getuigen van Jezus Christus”; toen in de vorige eeuw de engelsche bisschoppen in de staatskerk hun stoel bedreigd zagen, begon de hoogkerkelijke partij, zonder zich aan den paus te willen onderwerpen, hoe langer hoe meer de grenzen tusschen protestantisme en roomsch-katholicisme uit te wisschen; Leo XIII verklaarde echter in 1890 door de bul „Apostolicae Curae” dat de „anglicaansche wijdingen” van nul en geener waarde zijn. De Oud-bisschoppelijke Cleresie in ons land, die het absolute pauselijke gezag verwierp, doet van elke „wijding” mededeeling aan den paus; deze antwoordt daarop telkens prompt met vervloeking (anathema).

P. D.

We hebben geen enkele reden de roeping door het Evangelie te kleineren.

De Dordtsche Leerregeels (H. III/IV, 8) zeggen daar zoo schriftuurlijk van:

„Doch zoovelen als er door het Evangelie geroepen worden, die worden ernstiglijk geroepen. Want God betoont ernstiglijk en waarachtiglijk in zijn Woord, wat Hem aangenaam is: namelijk, dat de geroepen tot Hem komen. Hij belooft ook met ernst allen, die tot Hem komen en gelooven, de rust der zielen en het eeuwige leven”.

Het is een onuitsprekelijk voorrecht, dat we door het Evangelie geroepen worden. Daarmee bewijst de HEERE ons groote genade. Want Hij is ons niets verplicht.

Maar de roeping legt ons ook groote verantwoordelijkheid op.

Het moet blijken, dat het ons bij de opvolging der roeping om den Heere te doen is.

Dat leert ons het slot van de gelijkenis.

Toen de koning de aanzittende gasten overzag merkte hij, dat één der gasten geen bruiloftskleed aan had. En hij zeide tot hem: Vriend! hoe zijt gij hier ingekomen, geen bruiloftskleed aanhebbende? En hij verstomde.

Hij stond als genuilkorfd! Z'n mond werd dicht gesnoerd.

Hij kon niets tot zijn verontschuldiging inbrengen! Het was zijn eigen schuld, dat hij geen feestkleed droeg. Anders had hij immers wel gesproken?

Het was dezen gast niet om den Gastheer, den Bruidegom te doen geweest.

Hij wilde wel naar het feest, maar zich voor het feest niet kleeden.

Hij was zoo maar in z'n oude plunje naar de bruiloft gegaan. Daaruit bleek z'n onverschilligheid voor den koning en z'n zoon.

Daarom zeide de koning tot z'n dienaars: Bindt z'n handen en voeten, neemt hem weg en werpt hem uit in de buitenste duisternis; daar zal zijn weening en knersing der tanden.

Hij krijgt niet weer gelegenheid om binnen te komen. Wie geen zorg draagt voor een feestkleed wordt gestraft met eeuwig verderf.

Hiermee wil de Heiland ons zonder twijfel leeren, dat we met onze roeping ernst moeten maken. Dat het ons maar niet om den hemel, maar om den Heere te doen moet zijn. Dat we niet maar moeten geven om het feest, maar om den Bruidegom.

Geroepen zijn door het Evangelie is een groot voorrecht.

Maar het geloof aan het Evangelie moet dan ook blijken uit een godzaligen wandel. Anders zullen we aan het einde der dagen niet behooren tot hen, die

dan zullen worden uitgekozen om altijd bij den Heere te zijn.

En daar hebt ge de beteekenis van onzen tekst. Velen worden door het Evangelie geroepen.

Maar velen van die geroepen maken geen ernst met die roeping.

Ze zorgen niet voor een feestkleed. Ze willen wel den hemel ingaan, maar niet voor den Heere leven. Ze maken hun roeping en verkiezing niet vast!

En daarom zullen ze bij de schifting aan het einde der dagen uitvallen. Ze zullen niet worden uitgekozen voor de eeuwige heerlijkheid en zaligheid.

Zóó heeft Calvijn dezen tekst gelezen en terecht. Zakelijk schrijft hij als volgt:

„Als heden ten dage door de verkondiging van het Evangelie meer menschen tot de kerk verzameld worden, dan vroeger door de wet, zoo is het toch maar een klein deel, dat zijn geloof door een nieuw leven bewijst. Daarom zullen wij ons niet met den blooten schijn van geloof tevreden stellen, maar onszelf ernstig toetsen, opdat wij bij de laatste keuze tot de rechtmatige gasten kunnen gerekend worden. Want gelijk Paulus in herinnering brengt (2 Tim. 2:19.) zijn in het huis Gods vaten ter eere en vaten ter on-eere: daarom sta af van ongerechtigheid, wie den naam van Christus noemt. Ik ga hier niet dieper in op de eeuwige verkiezing Gods: want Christus' woorden bedoelen slechts te zeggen, dat God met een bloote geloofsbelijdenis niet tevreden is. Hij erkent hen niet als de Zijnen, die slechts schijnbaar Zijn roeping gehoor hebben gegeven”.

Zoo verstaan brengt deze tekst niemand tot wanhoop.

Maar het is wel een ernstig woord, dat ieder moet ter harte nemen.

Als we tot een feest worden genoodigd, gaan we in daarbij passende kleedij.

Daar wordt wel ons te veel drukte voor gemaakt en teveel kosten ook.

Maar voor het feest dat de HEERE voor zijn volk bereidt, kunnen we niet te veel zorg hebben. Er staat in Openbaring 21:27: „En in haar zal niet in-komen iets dat ontreinigt en gruwelijkheid doet en leugen spreekt, maar die geschreven zijn in het boek des levens des Lams”.

Er zal een keuze plaats hebben aan het einde der dagen.

Een schifting van rechtvaardigen en onrechtvaardigen.

Laten we maar toezien, dat we mogen behooren tot de uitverkorenen, die zullen ingaan in de eeuwige vreugde.

Bovenstaande tekst wil ons niet bang maken om aan de roeping gehoor te geven. Hij wil er ons juist toe drijven om volen ernst met die roeping te maken.

Hij wil — gelijk heel de Schrift — onze verantwoordelijkheid niet verlammen, maar prikkelen tot de hoogste activiteit.

H. J. J.

Wees „anti”, maar niet „een anti”....

KERKELIJK LEVEN

en heelemaal niet „een contra”

Nog een laatste gedeelte rest ons van het ingezonden stuk van ds J. Bosch. Daarmee zal dit dan beantwoord zijn.

Eerst was mijn voornemen, dit laatste gedeelte niet op te nemen. Omdat er gesproken wordt over enkele personen uit Amerika, en over een blad, dat een ingezonden stuk niet opgenomen heeft, zonder dat de naam van het blad genoemd wordt. Over die amerikaansche dominee, met naam en toenaam genoemd, neem ik geen stukken op. Want als ik dat doe, kan ik direct tegen-reacties verwachten. Als ik laat drukken: ds A. zel (heelemaal in Amerika) dit, en toen deed ds B. onmiddellijk dát, en ds C. trok tegen ds D. een grimas, dan kan ik na zóoveel maand een artikel opnemen van A., B., C., D., die me vertellen, dat het zóó niet gebeurd is, en wat ik wel denk, en hoe ik eraan kom, en dan hebben we de poppen weer aan het dansen, en de profeten niet aan het profeteeren. En wat dat blad betreft: als het een ander blad is, dan moet de klacht over het niet opnemen van een stuk dáár maar naar toe. En als het soms De Reformatie is, wel, dan moet degene, die erover ontevreden is, het zelf maar zeggen. Ik heb wel eens een stuk geweigerd, waarin over alles en nog wat verteld wordt over personen in Amerika. Die stukken zal ik niet plaatsen; er is al veel te veel geharrewar, en veel te weinig gesprek over wat zoden aan den dijk zet.

Lees ik dan ook nog iets over een dominee van ons, aan wien iets zou „verboden” zijn, terwijl ik, die het geval meen te kennen, iets heel anders meen te weten, dan begrijpt men, dat ik die passage niet opneem.

Ik geloof, dat inzake „Amerika” er een massa moois bedorven is, door onnoodige fouten. In Amerika zelf. Maar ook in Nederland. We weten wel eens wat al te gauw hoe de vorken in de stelen zitten. En dan schrijven we maar, en beslissen maar, en adviseeren maar. Over dat amerikaansche geval hebben onze

deputaten, meen ik, geen onduidelijk geluid laten hooren: ik zelf heb me in ons blad ook niet onbetuigd gelaten. Op wat ik als argument gaf, zag ik nog geen inbreuk maken. Laat me daarom niet op gezag van briefschrijvers uit het buitenland, uit wier brieven dan weer een ander een keus doet, door publicatie van ingezonden stukken, helpen oordeelen over wat niemand precies weet. Als ik publiceer, op gezag van een correspondent van een inzender, en er komen stukken en brokken van, heb ik er den last van, en niemand anders. Met plezier heb ik ergens last van, als ik zelf weet, wat ik zeg, en waarom ik het zeg, of zeggen móet. Maar ik kan niet via ingezonden stukken mededeelingen doen over oncontroleerbare verslagjes van bijeenkomsten in Amerika, noch over een dominee, wiens zaak anders is, dan zoo maar weer — blijkens dit ingezonden stuk — verteld wordt. Die dominee is er zelf bij geweest, en kan dus niet gezegd hebben, wat inzender vernam, dat toch geschied is.

Maar toch wil ik niet geheel en al zwijgen over dat laatste gedeelte van het stuk van ds Bosch. Daarom zal ik, met enkele weglatingen, opnemen, wat mij geschikt lijkt:

„Nog een tweede feit stemt mij niet rustig. Het betreft de bittere strijd.... die.... emigranten in Amerika (Canada) thans nog tegen Kupperiaansche leeringen hebben te voeren. Naar aanleiding van mijn schrijven in De Reformatie, kreeg ik een brief van een broeder, die.... emigreerde.... Deze broeder, mij verder onbekend, schrijft me.... Onze briefschrijver verhaalt.... Ik kan alles niet noemen, waarover de afzender zich beklagt.... De schrijver verhaalt van een vergadering, waar getracht is de zaak te overbruggen.... Maar.... als die leer.... geleerd wordt.... door.... of.... (van de tegensprekers zwijgt de brief, K. S.) kan men dan nog van meening spreken?... Niet het oog op deze dingen vraag ik; moet nu de vrijgemaakte Kerk, na al de ellende sinds 1892, na

onzen tekst.
eroepen.
en geen ernst
Ze willen wel
Heere leven.
niet vast!
aan het einde
den uitgekoken
dd.
en en terecht.

ging van het
rk verzameld
o is het toch
or een nieuw
niet met den
en, maar ons-
iste keuze tot
worden. Want
Tim. 2:19v.)
vaten ter on-
heid, wie den
niet dieper in
Christus' woor-
God met een
s. Hij erkent
chijnbaar Zijn

and tot wan-
at ieder moet
ligd, gaan we
voor gemaakt
voor zijn volk
ben. Er staat
zal niet in-
theid doet en
n in het boek
het einde der

onrechtvaar-
a behooren tot
n de eeuwige
ig maken om
er ons juist
ing te maken.
onze verant-
prijkelingen tot
H. J. J.

LIJK LEVEN

ra"

geluid laten
niet onbetuigd
g ik nog geen
op gezag van
wier brieven
publicatie van
r wat niemand
van een cor-
en stukken en
, en niemand
t van, als ik
zeg, of zeggen
stukken mede-
verslagjes van
een dominee,
er — blijkens
Die dominee
vezegd hebben,
d is.
zwijgen over
Bosch. Daar-
amen, wat mij

rustig. Het be-
anten in Ame-
ansche leer-
ing van mijn
brief van een
broeder, mij
brieffschrijver
waarover de
verhaalt van
zaak te over-
geleerd wordt
kers zwijgt de
ing spreken?..
c; moet nu de
sinds 1892, na

den strijd van Lindeboom, die „beefde voor zulk een leer“, nog redeneeren in den geest van de Considerans van 1905 met de echo van 1896, dat het tenslotte maar meningsverschillen zijn? Als ook de Vrijgemaakte Kerk dit standpunt gaat innemen... dan schijnt het mij toe, dat de mentaliteit, waarmede eens aan Kuyper's leer vrije toegang gegeven is, door Kuyper's vrienden, thans nog in meerdere gevallen bij diegenen aanwezig is, die zich van menselijke bindingen hebben willen vrijmaken om alleen vast te houden aan de Heilige Schrift en de Belijdenis der Kerk, verwerpende alle menselijke systeem, hoe „logisch“ ook gesteld."

Met deze (verkorte) passage is dan het stuk van de Bosch geëindigd.

Wat wij op deze regelen zouden antwoorden willen, kan in hoofdzaak onzen lezers wel bekend zijn uit ons artikel van verleden week. We meenen daarin aangegeven te hebben, dat de „vrijgemaakte kerk“ nog nooit geredeneerd heeft in den geest van de (niet bestaande) „Considerans“ van 1905, gelijk die door de Bosch is aangegeven in zijn voorgaande week doorgegeven typeering. De „vrijgemaakte kerk“ heeft ook geen enkel standpunt ingenomen, dat van hetgeen en Lindeboom en de Bosch en duizend anderen na 1905 hebben gedaan, en goedgevonden te doen, ook maar een haar verschilt. Zij had niets te maken met leer-ingen van menschen, die allang dood en begraven waren, toen zij in 1946 een synode belegde in Groningen. Ze had alleen te maken met de historie van vlak vóór 1946, en had geen enkele reden, om, terwijl zij een formule van zich afschudde, die onhoudbaar bleek en schromelijk misbruikt was, te spreken over dooden, of over meeningen, die onder ons geen ons bekende mensch voorstaat, en die, toen ze bindend opgelegd waren, door kandidaten en ouderlingen en predikanten en gemeenteleden en hoogerleeren met ronde woorden waren afgewezen als bindende leer-ingen. Ze had geen enkele reden, om kuyperiaansche leer-ingen af te wijzen, die in een ander werelddeel mis-chen nog mochten rondspelen in iemands brein. Ze had te maken met wat voor haar voet gelegd was en met anders niets. Ze heeft door de overweging van haar Groningsche synode, dat een definitieve beslissende uitspraak over theologische kwesties over die vier punten van '05 niet noodig noch gewenscht is, ge-toond, dat ze weet wat een belijdenis is. Ik althans ken geen enkele belijdenis, die op welk theologisch geschildpunt ook een definitieve beslissende uitspraak doet. Wel ken ik be-aliste afwijzingen van bepaalde ketterijen, en be-aliste uitspraken aangaande de groote werken Gods. Maar die zijn wat anders dan definitieve beslissende uitspraken over een theolo-gisch geschild. En door de vrijheid van profetie te handhaven heeft de Groningsche synode aan ieder-een het recht toegekend, zich tot zijn naasten te wen-den met een op de basis der belijdenisinhouden voor-ge dragen meening. Hij zal dan moeten verdragen, dat anderen hun afwijkende meening ertegen stellen, als zij die hebben; en, dat de een zoowel als de ander, ingeval van gebreken noodzaak, de kerken zien komen tot een bealiste uitspraak, ingeval er ketterij mocht in het spel zijn.

Dit vriendschappelijk gesprek moge ik besluiten met een enkele opmerking van algemeenen aard.
Ze ligt in het opschrift boven dit artikel reeds aangegeven.

Wij moeten „anti“, d.w.z. tegen elke ketterij zijn. En „anti“ elke opkomende ketterij, die in de kerke-lijke samenleving zou opduiken, onverschillig van welken kant.

Maar „anti“ de ketterij zijn, of „anti“ een bepaalde ketterij (van dooden dan wel levenden) zijn, is nog wat anders dan „een anti“ zijn. „Een anti“ is iemand, die in heel zijn optreden „is gaan staan“ naar zijn „anti dit of dat wezen“. Dat deugt niet. Je moet je leven nooit laten beheerschen door een ander; en nooit door een incident. Bij elke kerkelijke handeling staat voorop: het vergaderen, het vergaderen, het VERGADEREN. Bijeenbrengen en bijeenhouden, voor zoover het aan je zelf ligt, van wat God wil hebben samengevoegd op den goeden grondslag van belijden. Als je niet het hêele veld overziet, raak je zóó maar in het slop der secte. Bij het opstellen en bindend verklaren van confessioneele artikelen staat men al voor de reuzentaak, niet minder op te leggen, dan strikt noodzakelijk is. En voor de even zware taak, niet meer op te leggen dan dit strikt noodzakelijke. Het mag onze schuld niet zijn, als een ander, die in God gelooft, bij ons geen avondmaal vieren kan. Dat moet aan zijn domme of slechte daad en houding liggen, niet aan de onze. Ik ben bang, dat we dit wel eens vergeten. Ik zou niet graag in de kerkelijke schoenen staan van de rapporteurs van 1944, die oplegden wat niet opgelegd worden mocht. Niet alleen omdat ze te veel oplegden, maar ook omdat ze iets verkeerd oplegden. En dat niet alleen. Ook omdat ze zich blind keken naar den éénen kant, en nu geen oog meer kunnen opendoen voor den anderen. Ze hebben als epigonen van Kuyper's erfenis met hun kromme zwaard huis gehouden in een kerkelijk leven, dat in het verleden kracht ontplooid had; en het is hun gelukt de massa, die niets onderzoekt, wijs te maken, dat wij zoo ongeveer de verstandelooze zeloten zijn, alsof WIJ den kansel gebonden hadden aan ik weet

niet wat voor liefhebberijtjes. Terwijl de zaak precies andersom staat. Maar de ellende bij hen is nu: de volslagen machteloosheid. Ze hebben hun kracht ver-spild. Je kunt zoo iets als in 1944 uitgehaald is, niet binnen een paar jaar nog eens naar een anderen kant probeeren. Bovendien willen ze het niet, want ze voelen zich elkaars coöperatoren in het uitdrijven van onwelkome elementen: wapen-broeders in een crisis-tijd. Gevolg is, dat ze machteloos zijn tegen een deel van de toenmalige gretig aanvaarde en niet zelf aan de tand gevoelde coöperatoren. Machteloos tegen hun z.g. „linkervleugel“. Machteloos tegen de barthiaan-sche invloeden, machteloos tegen de beweging-en-richting-schematici, die over beweging-en-richting (voor de tweede maal) staan te oereeren, en dan van den „grondslag“ niet reppen; machteloos tegen de subjectivisten, die ze niet meer kunnen onderkennen, omdat ze ook niet goed konden opereeren met hun gelegenheidsscheldwoord van „objectivisten“. Dat is allemaal de ellende van het „een anti“ zijn: de snelste manier van zelfsterilisatie, van de zelfovergave aan de „engelsche ziekte“.

Daarom ben ik bang voor elk je blind turen op een ketterijtje dat vroeger wel eens den kop opstak, en

Jesaja 5: 1—7

(Staten-vertaling)

Nu zal ik van mijn vriend en van zijn wijngaard
[zingen,
die heerlijk op een rijken heuvel is gelegen.
Ziet: edelwingerd plantte hij er allerwegen,
de steenen groef hij uit, een haag kwam hem
[omringen
Een toren liet hij in dien vrucht'bren wijngaard
[bouwen,
een perskuip heeft hij in de rotsen uitgehouwen.
Mijn vriend heeft van zijn wijngaard druiven wel
[verwacht,
maar in den oogsttijd heeft hij wildgroei voort-
[gebracht.

Zeg mij, Jeruzalem, wat heb ik nagelaten,
wat kon een rijke dracht van druiven nog
[verhind'ren,
wat deed ik aan mijn wijngaard niet, o Juda's
[kind'ren?
Ik zal hem om zijn oogst van wrangen wildgroei
[haten.
Wat ik mijn wijngaard doen zal, wil ik u verkonden:
zijn doornhaag neem ik weg, hij wordt door 't vee
[geschonden;
'k verscheur zijn muur, dat hij tot een vertreding is
en doorn en distel groeien in zijn wildernis.

O, Isrel, wijngaard van den HEERE der heirscharen,
de wolken zal 'k gebieden niet op u te reep'nen.
O, volk van Juda, zal de HEERE langer zeg'nen
uw mannen, die een planting van zijn lust hem
[waren?
De HEERE zal uw wijngaard tot een woestheid
[maken,
geen snoeimes zal meer aan uw wilde ranken
[raken.
Hij heeft op recht en op gerechtigheid gewacht,
maar bloed en onrecht hebt g'alleen Hem
[voortgebracht!]

A. v. B.

Melodie: Beza, Les Saints Cantiques, 1595.

voor den soms daarmee gepaard gaanden elsch, om daártegen nu met alle geweld en met ik weet niet welke nadrukkelijkheid te gaan getuigen..... ook al is er geen mensch in de buurt, die er over denkt, in die richting te spreken of te schrijven. Denkt men, dat men elke ketterij voorkomen kan? Ik durf de stelling aan: geef me vandaag een stel preeken van onze eigen menschen, een stel kerkbodeartikelen, een stel artikelen of voordrachten, asjebliet van K. S. erbij, uit de laatste twintig jaar, en ik haal er zóó uitlatingen uit, die tot den grond herleid, teruggaan op — ketterijen. Geef me de preeken van de afgeschei-denen, het gaat net zoo. Die van de doleerenden, niet anders. Geef me De Wekker, De Reformatie, De Ba-zuin, het Gereformeerd Weekblad, het zal net zoo gaan. Wie een kerk verwijt, dat ze niet toen en toen die en die ketterij door een voorbehoedmiddel heeft voorkomen (ook al was er niemand, die haar beleed), die denkt soms, dat hij met prophylaxe de zaak gesaneerd houdt. Ik geloof, dat niemand dat kan. Ketterij ontstaat altijd ongemerkt, op punten, waar men niet op let. Ik geloof b.v., dat er jaren lang ondoorschouwde ketterij aan de markt gebracht is, (en dat in de dierbaarste toespraken en geschriften) over het leerpunt van de verhouding tusschen „Woord en Geest“. Ik geloof ook, dat heel wat beste menschen ingaan (zonder het te weten) tegen laat ons zeggen de laatste artikelen van de Dordtsche Leerregels. Ik geloof, dat de synodoeraten het deden in 1944; ik ge-loof niet minder, dat ook wij er hebben, die het doen. Maar ik heb ze graag naast me in de kerk. Want ik geloof, dat het samen weer lezen van de veelgema-de Dordtsche Leerregels hen helpen kan, gelijk ook me-zelf.

OP EN OM 'T KERKPLEIN

Haak-in-actie

De Haak-in-actie heeft in betrekkelijk korten tijd ruim 2½ miljoen gulden uit diverse Nederlandsche beurzen in het Wilhelminafonds ter bestrijding van den kanker overgeheveld. Een prachtig resultaat voor een goede zaak.

Ook een kerkeraad kreeg met de Haak-in-actie te doen. Een zangvereniging vroeg n.l. om gebruik van het kerkgebouw voor een uitvoering waarvan de fin-ancieele baten aan Haak-in ten goede zouden komen. Op de vergadering waar over dat verzoek zou worden bealst, kwam even de vraag aan de orde of het kerk-gebouw al dan niet gratis ter beschikking zou worden gesteld. Hetgeen natuurlijk gebeurde. Mede doordat een ouderling zoo langs den neus weg de opmerking maakte, dat het natuurlijk op dien zangavond om een financieele bate ging: „Alleen maar een versje zingen helpt voor de bestrijding van kanker al heel weinig

Alleen maar een versje zingen.....

En tòch!

Er zijn helaas christenen, althans christenmen-schen, die dien naam dragen, die meenen dat erger dingen dan kanker met een versje zingen wel over gaan.

Een dominee, een Gereformeerde, maakte eens een visite bij zijn buurman, een rijk villabewoner in een van de schoone dorpen van het Gooi, een man „midden in de wereld“.

In den loop van het gesprek kwam die man „midden in de wereld“ zoo op te merken: „Dominee, dat pree-ken van U 's Zondags is vergeefsche moeite. Want die menschen, die bij U in de kerk zitten, gelooven van de hoedschap, die U hun brengt, niets.....”

Dominee, verschrikt, maakte een afwerend gebaar. „Nee, dominee, maak Uzelf maar niets wijs, ze gelooven er niets van. Luister maar eens. U hebt, om zoo te zeggen het middel. En die menschen bij U in de kerk hebben het dus ook. Nou — en als ik nu het middel tegen kanker had en ik had kennissen of familieleden, die kanker hadden, dan ging ik er naar toe. En ik zou ze om zoo te zeggen bezwèren dat middel te gebruiken“.

Toen keek die man „midden in de wereld“ dominee eens aan. En deze begreep al. Het verhaal ging verder: „Kijk, dominee, zoo'n kankerpatiënt ben ik nou. Waar of niet? Volgens Uw leer ga ik voor eeuwig verloren. En de menschen van Uw kerk hebben het middel! Dacht U tenminste..... Maar ze gelooven er niets van. Ze komen hier op visite. Ze praten over alles en nog wat. Rookten hun sigarijke. Drinken een borreltje. Maar er is er niet ééntje, die 'ns zegt: Jansen, jij bent ziek. En wij hebben nou den dokter voor jou gevonden. Wij hebben het middel.....”

Dominee begreep, dat hij het inderdaad al begrepen had.

Hij was dominee van een nette gemeente.

Maar van een gemeente, die niet geloofde en daar-om zweeg. Zweeg omdat zij zelf den grooten Medicijn-meester niet vertrouwde.

's Zondags in de kerk zongen ze een versje.....

En meenden misschien óók nog, dat de wereld daardoor gered werd.

De Haak-in-actie bracht 2½ miljoen bijeen om het middel, dat er nog niet is, te zoeken.

Wat doen wij, christenen, die het middel, den Mid-delaar, den grooten Medicijnmeester hebben.....?

Haak in!

Ik heb geloofd!

Daarom heb ik gesproken!

Haak in!

Haak in!

D. E. C.

En tenslotte: wees ook nooit, en dit het allerminst, „een contra“. Dat wil zeggen: beantwoord een revolutie niet met een contra-revolutie. Een partijdigheid niet met een contra-partijdigheid. Een groepspe-danterie niet met een contra-groepspe-danterie. Maak in uw tje-ter tegen de 1944-verrichtingen van — om maar één naam te noemen — prof. Ridderbos geen contra-Ridderbos. Lindeboom ware dan meteen verloochend. Ja zeker, juist op dié manier ware hij verloochend. Hij heeft zijn leven lang gestreden tegen een z.l. verderfelijke leer, maar óók vóór het bijeenhouden van wat op een basis staan wil. En als men zegt: ja maar, ze staan daar niet h e e l e m a a l op, dan vraag ik: u d a n w e l ?

Ik houd van vechters.

Maar niet van drivers.

Ik kijk niemand crop aan, dat hij dat i s. Ik geloof wel, dat het gevaar ons allemaal bedreigt. Ik wil geen Ridderbos wezen (in 1944), maar ook geen contra-Ridderbos (na 1944). Ik wil nog net zoo wezen als vóór 1944. Doodgewoon gereformeerd en blij met een kerk, die zoo breed is als in die periode. En die luis-teren wil als ze hetzij mijn, hetzij anderer fouten be-strijdt. Ik wil het recht hebben te vechten tegen Rid-derbos. Maar ik bedank voor de rol van een contra-Ridderbos.

K. S.